

Water Update spiegel

‘Bodemsanering beter afstemmen op drinkwaterwinning’

Pleidooi Vewin bij wijziging Wet Bodembescherming

De Tweede Kamer behandelt momenteel de wijziging van de Wet Bodembescherming. De aanpassing van de wet maakt een integrale, gebiedsgerichte aanpak van complexe bodemverontreinigingen mogelijk. Vewin steunt deze aanpak, maar wijst wel op enkele resterende knelpunten voor drinkwaterbedrijven. Zo moeten verontreinigingen worden gesaneerd zodra overschrijding plaatsvindt van drinkwaternormen in grondwater dat voor waterwinning wordt gebruikt. Daarnaast pleit Vewin voor betere ontsluiting van informatie over bodemverontreiniging via de Basis Registratie voor de Ondergrond.

Grootschalige, complexe bodemverontreinigingen – zoals in oude binnensteden en industriegebieden – vragen om een gebiedsgerichte aanpak. Een gevalsgerichte aanpak is in deze complexe verontreinigingssituaties minder goed mogelijk. Deze gebiedsgerichte benadering moet ook de waterwinningen beter beschermen. Vewin steunt deze pragmatische aanpak en pleit voor integratie met de gebiedsdossiers voor (kwetsbare) waterwinningen die de drinkwaterbedrijven samen met de provincies opstellen.

Op circa zestig waterwinlocaties – een kwart van de (grond)waterwinningen – ervaren drinkwaterbedrijven knelpunten als gevolg van historische bodem- en grondwaterverontreiniging. Een snelle sanering van deze verontreinigingen is voor de drinkwaterbedrijven cruciaal. Het budget dat het kabinet ter beschikking heeft gesteld voor de sanering van deze spoedlocaties, moet voortvarend worden ingezet.

Bodemsanering is in de huidige Wet Bodembescherming (Wbb) nog onvoldoende afgestemd op het veiligstellen van de

waterwinning. Waterbedrijven moeten voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen die aan drinkwater worden gesteld. Verontreiniging van de bodem en het grondwater wordt echter pas aangepakt, wanneer de zogeheten interventiewaarden in de Wbb worden overschreden. Deze interventiewaarden, die bepalen op welk niveau van verontreiniging wordt overgegaan tot sanering, liggen veel hoger dan de drinkwaternormen.

Drinkwaterbedrijven moeten al bij lage concentraties van vervuilende stoffen in het grondwater maatregelen nemen om aan de waterkwaliteitseisen te blijven voldoen. De regels voor bodemsanering zouden moeten bijdragen aan het oplossen van deze knelpunten voor de waterbedrijven. Daarom moet de Wbb zodanig worden aangepast, dat bodemverontreinigingen worden gesaneerd zodra drinkwaternormen worden overschreden in het grondwater dat voor de waterwinning wordt gebruikt.

Betere toegang tot informatie

Voor drinkwaterbedrijven is het belang-

rijk om te weten waar bodemverontreinigingen voorkomen en om wat voor verontreiniging het precies gaat. Ook voor werkzaamheden in de ondergrond – zoals de aanleg, het onderhoud en beheer van leidingen – is het van groot belang dat de waterbedrijven over voldoende informatie kunnen beschikken.

Probleem is dat de informatie over bodemverontreiniging momenteel zeer gebrekkig is ontsloten. De websites van bevoegde gezagen, zoals de provincie, geven slechts globale informatie. Dat is onvoldoende voor de drinkwaterbedrijven. Om de eventuele risico's voor de waterwinning adequaat in te kunnen schatten en zich goed voor te kunnen bereiden op werkzaamheden in de ondergrond, is een betere toegang tot informatie onmisbaar voor de waterbedrijven. Daarom pleit Vewin ervoor dat gegevens over bodemverontreiniging worden opgenomen in de Basis Registratie voor de Ondergrond.

Meer informatie via Rob Eijnsink:
eijnsink@vewin.nl

Blueprint moet richting geven aan coherent waterbeleid binnen Europese Unie

Bij de totstandkoming van de Blueprint voor het waterbeleid binnen de Europese Unie heeft Vewin verschillende aandachtspunten. Zo moet het Europese waterbeleid rekening houden met de geografische positie van Nederland in de delta en is meer afstemming nodig met andere beleidsterreinen én tussen landen onderling. De lidstaten moeten voortvarender te werk gaan bij de implementatie van de KRW. Vewin pleit voor vertaling van het principe ‘de vervuiler betaalt’ in concrete maatregelen en wijst op de noodzaak van het voorkomen van vervuiling aan de bron.

De Europese Commissie bereidt momenteel de Blueprint Europees Waterbeleid voor die in 2012 – het Europese jaar van het water – wordt gepresenteerd. Deze blauwdruk bestaat uit drie pijlers: beoordeling van de stroomgebiedbeheerplannen, waterschaarste en droogte en klimaatverandering. Doel van de Blueprint is het vaststellen en beoordelen van de voortgang van de implementatie van maatregelen om zo de beschikbaarheid en bescherming van waterbronnen binnen de EU te garanderen. Op de lange termijn moet het een duurzaam watergebruik en goede waterkwaliteit veiligstellen. Op grond van gerapporteerde bevindingen en analyses wordt bepaald waar nieuwe beleidsinstrumenten of wetgeving nodig zijn.

Fitness check

Tevens zal de Europese watersector worden onderworpen aan een ‘fitness check’. Daarbij wordt systematisch getest of de Europese richtlijnen en verordenin-

gen op het gebied van water op efficiënte wijze de beoogde doelstellingen realiseren. De fitness check moet ook vaststellen waar maatregelen en wetgeving tekort schieten om milieudoelen efficiënt te bereiken.

Binnen het assessment komen diverse onderwerpen aan de orde: water governance, beschrijving van de eigenschappen van het stroomgebiedbeheerplan (SGBP), monitoring van grond- en oppervlaktewater, water beprijzing, de strategie voor waterschaarste en droogte, en klimaatadaptatie binnen de SGBP's. Daarnaast worden de effectiviteit en efficiëntie getest van maatregelen met betrekking tot landbouw, hydromorfologie, chemische verontreiniging en grondwater.

Vewin is voorstander van het opstellen van de Blueprint via de fitness check. Prioriteiten zijn daarbij het behalen van de doelen voor de chemische waterkwaliteit, het voorbereid zijn op meer extreme gebeur-

tenissen waarin weinig water beschikbaar is (klimaatverandering) en aanvullend op de fitness check het in beeld brengen van de noodzakelijke aanpassingen binnen andere beleidsterreinen om de waterdoelen te kunnen behalen.

Implementatie

Vewin en de Unie van Waterschappen vragen gezamenlijk aandacht voor de specifieke Nederlandse situatie. Het Europese waterbeleid moet rekening houden met de geografische positie van ons land in de delta: het eindpunt van de grote rivieren voordat ze in zee stromen. Dit is de basisgedachte van de stroomgebiedbeheeraanpak.

Bekend is dat veel lidstaten veel aspecten van de Kaderrichtlijn Water nog niet hebben geïmplementeerd. Dit benadrukt dat het van belang is dat de Europese Commissie in een continu proces voldoende aandacht besteedt aan de naleving, implementatie én handhaving van de richtlijn in de lidstaten. ►

EUROPEES WATERBELEID MOET REKENING HOUDEN MET POSITIE VAN NEDERLAND IN DE DELTA



► Een belangrijk punt voor de Europese Commissie is dat het principe ‘de vervuiler betaalt’ nog onvoldoende wordt vertaald in maatregelen. Het bereiken van artikel 7 van de KRW vraagt veel meer aandacht voor de beschermde gebieden binnen de totale aanpak. De betrokkenheid van de EU bij de implementatie van de KRW en de dochterrichtlijnen in de lidstaten moet worden versterkt. Het voorkomen van vervuiling aan de bron is noodzakelijk. Daarvoor dient het waterbeleid beter te worden afgestemd op andere beleidsterreinen (landbouw, natuur, biodiversiteit). De Blueprint moet duidelijk richting geven aan afstemming van waterbeleid tussen EU-lidstaten en meer oog hebben voor specifieke nationale omstandigheden. Er is behoefte aan een waterbalans per land.

Van belang is dat lidstaten en partijen uit de watersector informatie over lokale problemen en mogelijke oplossingen leveren aan de Europese Commissie. Bureau Brussel overlegt via koepels als EUREAU met de Commissie. Daarnaast hebben Vewin en de Unie van Waterschappen eind april met de waterdivisie van het Directoraat-generaal Milieu van de EU gesproken over de Blueprint.

Vervuiling voorkomen

Voorkomen van vervuiling blijft het belangrijkste basisprincipe van de Kaderrichtlijn Water. Vewin vindt tevens dat grootverbruikers van water – zoals de landbouwsector en de industrie – een prijs moeten betalen voor water die recht doet aan de gemaakte kosten. Gewezen is ook op het belang van controle op de imple-

mentatie van de KRW door de lidstaten en het belang van grensoverschrijdende maatregelen in stroomgebiedbeheerplannen.

De Nederlandse watersector ziet graag dat de Commissie rekening houdt met de verschillen tussen Europese landen, met name als het gaat om het strategie voor waterschaarste en droogte. De Blueprint moet gebaseerd zijn op een goed beeld van de verscheidenheid in Europa.

*Meer informatie via Nicole Zantkuijl:
zantkuijl@vewin.nl*

‘Invoering convenant Drinkwater in regio’s vergt meer commitment’

Goede samenwerking bij crisisbeheersing van groot belang

Een jaar na de vaststelling van het landelijk convenant Drinkwater hebben acht van de 25 veiligheids- en politieregio’s het convenant ondertekend. Vewin constateert dat meer bestuurlijk commitment bij de veiligheidsregio’s nodig is voor de implementatie van de afspraken over crisisbeheersing en rampenbestrijding op regionaal niveau. Vewin heeft dit laten weten aan de betrokken leden van de Tweede Kamer, die op 1 juni overleggen over het thema Nationale Veiligheid.

Het landelijk convenant Drinkwater is in april 2010 ondertekend door de koepels van de drinkwaterbedrijven, veiligheids- en politieregio’s. Hierin staan afspraken over crisisbeheersing en rampenbestrijding. De samenwerkingsafspraken moeten waarborgen dat de onderlinge communicatie, coördinatie en informatievoorziening tussen hulpverleningsdiensten en drinkwaterbedrijven goed verlopen tijdens drinkwatergerelateerde crises.

Na de vaststelling van het landelijk convenant heeft Vewin benadrukt dat een snelle implementatie van de afspraken op regionaal niveau van groot belang is. Hiermee komt namelijk een proces op gang, waarbij de verschillende partijen in de veiligheidsketen elkaar en elkaars werkwijze, taken en bevoegdheden beter leren kennen. En dat is noodzakelijk voor een effectieve aanpak van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Eind april was het convenant in slechts acht regio’s ondertekend. Nummer negen volgt eind mei. In zes regio’s is het proces nog niet op gang gekomen en in de overige tien regio’s zitten de partijen in de start- en/of kennismakingsfase van het implementatietraject. Vewin meent dat meer bestuurlijk commitment nodig

is bij de veiligheidsregio’s voor de ondertekening en implementatie van het convenant.

De minister van Veiligheid en Justitie heeft het belang van samenwerking tussen overheid en vitale infrastructuur onderstreept in de voortgangsbrief Nationale Veiligheid. Daarin staat dat “de overheid met één stem moet spreken en acteren zodat overheid en vitale sectoren elkaar willen en weten te vinden voor, tijdens en na een crisis”.

Cyber Security Centrum

Het kabinet heeft onlangs de Nationale Cyber Security Strategie aan de Kamer aangeboden. Kernpunten zijn onder andere een integrale aanpak van cyberveiligheid door publieke en private partijen en vergroting van de weerbaarheid van de vitale infrastructuur tegen cyberaanvallen en uitval van ICT.

Vewin ondersteunt de oprichting van een Nationaal Cyber Security Centrum, waarin private en publieke partijen hun expertise bundelen en dat ondersteuning biedt bij incidenten. Vewin pleit voor integratie van het Informatieknooppunt Cybercrime (IKC) in dit nieuwe centrum. Het IKC, vallend onder TNO, telt een aantal platforms van vitale sectoren die met overheidspartijen informatie uitwis-

selen over ICT-dreigingen en incidenten. Met het oog op bundeling van expertise en netwerken alsmede continuering van de bestaande samenwerking, ligt het voor de hand dat deze platforms worden opgenomen in het nieuwe centrum.

*Meer informatie via Sabine Gielens:
gielens@vewin.nl*

Colofon

Waterspiegel Update is een periodieke uitgave van Vewin, de Vereniging van waterbedrijven in Nederland. Waterspiegel Update brengt nieuws en opinies uit de wereld van water en aanverwante sectoren.

UITGEVER

Rinus Visser
Nijgh Periodieken B.V.
(directie@nijgh.nl)

HOOFDREDACTIE

Vewin
Marco Zoon
(zoon@vewin.nl)

(EIND)REDACTIE

Nijgh Periodieken B.V.
Pieter de Vries
(p.de.vries@nijgh.nl)

DRUK EN LAY-OUT

DeltaHage grafische dienstverlening, Den Haag

Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder toestemming van de uitgever.